

פניני הדר

הארות והערות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"כ "אליהו הנביא" שכונת רוממה ירושלים
מסכת סנהדרין כד - מט

"הירקות והחגב"ת"

א. נשאלנו לגבי חנות ירקות שביום שישי בשעה קבועה מורידים את המחיר של הפירות והירקות למחיר מוזל מאוד ואנשים באים מוקדם וממלאים שקיות מלאות וממתנים להורדת המחירים ואז ניגשים לקופה האם מתחייבים למחיר של השעה שהגביהו את הפירות או לפי שעת התשלום.
ב. נשאלנו באדם שהופקד על חוברת שבה מולאו פרטי זמני עשרות אברכים שלמדו בישיבת "בין הזמנים" ואיבד את החוברת וכעת לא יודעים כמה לשלם לכל אחד, מי ישא בתשלום הנזק.
(תשובה תנית בגיליון הבא) חוו את דעתכם בנדון לפקס 02-5817174

"הכפרי והמלך..!"

דבר העיון הוא היה כפרי בער, אבל הגה רעיון איך לעשות כסף... נתן לחמורו לאכול שעורים עם מטבעות כסף, והנה השמועה, חמור מייצר כסף. המלך בא לבדוק האם זה נכון, ואכן התלהב וקנה את החמור בהרבה כסף.... לאחר יומיים החמור הפסיק לייצר כסף. המלך בכעסו תכנן לבוא אל הכפרי ולדרוש את הכסף ששילם, אך הכפרי התכונן לזה, וציווה על אשתו להתלבש מכובד ולהכין שולחן נאה, בסלון הניח עכבר במצודה, ולקח בידו עכבר נוסף ויצא לקראת המלך, אוהו ברוך הבא! המתן עד שאודיע בקשר שיתכוננו בבית לבואך המלך, איך תודיע? יש לי מכשיר קשר! העכבר הזה מודיע לעכבר שנמצא בביתי וכך בתוך זמן מועט... המלך כבר שכח עבור מה הגיע והחל להתעניין ברכישת ה"אוקי טוקי" החי, האיכר דיבר אל העכבר ושיחררו וכמובן שהלה ברח, כשהגיעו לבית הכפרי הכל היה מוכן, המלך השתכנע וקנה את העכבר, כמובן שהניסיון לדבר אליו לא עבד, ואחר יומים החליט לבוא לכפרי והפעם ללמוד לקח, הכפרי שמע והתכונן, ביקש מבנו לשכב על הרצפה וכיסהו בסדין והורה לו: כשאני אומר אחת, שתיים, שלוש, אתה קם, הכפרי יצא לקראת המלך ובידו ביצה, והחל להתאונן אוי בני בני! מה קרה? בני נפטר ואני צריך להחיותו, והלכתי להביא את הביצה שמחיה מתים, ואכן המלך ביקש לחזות במחזה והמת קם לתחייה... אשויכם לומדי דף היומי המתחדשים ברעיונות איך לכבוש את היצר בשעות קשות שהרבה בטלים מלימוד התורה אתם אלו שמחזיקים את העולם בשעת לימוד שלכם אשויכם... עלינו לבערו על ידי הוספת והגברת חיילים לתורה, מי לה' אלי (הר' שלמה לוינשטיין שליט"א)

השיעור בדר היומי נמסר
ע"י הרב אהרן בן אריבה שליט"א

מיידי קרב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,
בבית אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שכונת רוממה

דף כד: **גוי'ל:** מילוי לוטו בזמן הזה.
נתבאר במשנה שאחד מהפסולים לעדות זה המשחק בקוביה, וישנם כמה טעמים לפוסלו או משום שזה אסמכתא או שאינו עוסק בישובו של עולם.
afken: הפוסקים נחלקו לגבי קניית לוטו, בזמן הזה השתנתה המגמה והרבה מהכנסות הלוטו נתרמות לריכוזים של בני תורה, האם יש מקום להקל כיוון שהנותן מתכוון שזה גם הולך לצדקה.
דף כה: **גוי'ל:** עד קידושין שהתברר שהוא מהמר.
נתבאר בשו"ע וברמ"א (חו"מ סי' ש"ע) דיני המשחק בקוביה והרמ"א היקל מאוד ביחס לשו"ע שסתם כדעת הרמב"ם לאסור.
afken: עד מבני עדות אשכנז שהימר בהיתר לפי דעת הרמ"א אולם היה עד לחתן מבני עדות ספרד שכלפיו מעשה זה אסור, האם נפסלו הקידושין, או שהולכים לפי העדים.
דף כו: **גוי'ל:** זוג המתגרשים ביד מי נשאת הדיירה.
שנינו בגמ' שהנביא ישעיה אמר ל"שבנא" שהקב"ה יטלטלו כטלטול של גבר שיותר קשה מאשר שהאשה מיטלטלת.
afken: זוג המתגרשים האם הבעל יכול לטעון כיוון שהטלטול של האיש קשה יותר, הוא חפץ להישאר בדירה והיא תגלה לבית אביה.
דף כז: **גוי'ל:** נתינת מתנה לדיין שזיכה בדין.
נתבאר בגמ' שבר-חמא הרג ובאו עדים לחייבו והביא עדים שפסלו את העדים הראשונים ורב פפי סייע לבר חמא בדין שהעדים פסולים ולכך בר חמא התחייב לשלם עבורו את מס המלך במשך כל חייו.
afken: האם מותר לנתבע שיצא זכאי בדין לתת מתנה לדיין שזיכה אותו בדין.
דף כח: **גוי'ל:** אלמן שנשא אישה האם עדיין חייב בכבוד חמיו.
נתבאר בגמ' לגבי קרובים ונותרחקו הם כשרים להעיד זה לזה והיינו אלמן כלפי חמיו.
afken: אדם שאשתו נפטרה ונשא אשה אחרת האם עדיין חייב בכבוד חמיו הקודם.
דף כט: **גוי'ל:** הסריט את חבירו מורה בחובו.
נתבאר באדם שמודה שחייב כסף לחברו ולא הסכים להודות בפני עדים יכול לומר לו משטה אני בך.
afken: אדם שחבירו חייב לו סכום גדול ולא עשה שטר וכעת רוצה להוציא ממנו הודאה והסריט אותו כשהוא מודה שחייב לו כך וכך האם ניתן להוציא ממון ע"פ זה.

דברי חלומות מעלים ומורידים: לפני שבוע בשכונת רמות בירושלים התאבלה משפחת פ. על בנה שעמד לחגוג את בר המצווה שלו, תוך שלושה ימים מגילוי המחלה ל"ע נפטר הבן, בין המנחמים בלטה דמותו של אדם שלא היה מוכר לאב, שמו א. יודלביץ מביתר וכך שח האיש, בית חלמה לפני שבועיים על אחיה שנפטר בשנה שעברה בטיול בצפון הארץ, וראתה דמות יושבת לידו בחלום, היא שאלה אותו מי יושב לידך והוא ענה פריימן, היא סיפרה זאת לנו אשר לא זיהנו את השם המדובר, לאחר שבוע וחצי נפטר הנער ממשפחת פ. מנוחתו גן עדן, וכעת באתי לנחם! התברר שהם נקברו אחד ליד השני... ועוד ביקש הנער שאחיו הקטן ימשיך לאסוף מידי שבוע לקופת הצדקה שבעירם על כולנו מוטלת החובה להתעורר..... לע"נ הנער יעקב שלמה ז"ל בן ר' אברהם שיח'

"תורה ויהדות לעם"

הגליון מופץ בסיוע ארגון רח' אורנשטיין 5 י-ם טל' 02-5374371 פקס 02-5371894

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!
רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

דף ל.

פ' ו' : אב שנגלה בחלום לבנו וציוהו להשיב חוב.

הגמ' מביאה מעשה באב שנגלה בחלום ואמר היכן טמון הכסף והוסיף שהכסף הוא כסף מעשר שני ופסקו שהכסף חולין וחלומות שוא ידברו. **ה' :** מעשה באב שנגלה לבנו בחלום וציוהו להשיב סכום כזה למכולת והחנוני טוען שלא יודע משום חוב ששיך לאב האם יש לחוש לזה.

דף לא.

פ' ו' : סילוק בחור מהמסגרת משום שגילה סוד.

נתבאר בגמ' מעשה בתלמיד שגילה סוד אחר 22 שנה שהיה בו משום לה"ר וסילקו ר' אמי מבית המדרש .

ה' :

בחור שאמר לו מנהל המוסד משפט וביקשו שישמרנו בסוד והלה לא עמד בהבטחתו האם זה עילה לסלקו מהמסגרת.

דף לא:

פ' ו' : נתינת הזמנה לחתונה ביריעה שלא יבא.

נתבאר בגמ' שדייני טבריא שלחו למר עוקבא שידון דיני קנסות אף שידעו שאינו רשאי לדון זאת מכל מקום עשו כן לחלוק לו כבוד.

ה' :

הנותן הזמנה לאדם ויודע שהמוזמן לא יבא לחתונה ועושה כן לחלוק כבוד האם אין בזה משום גניבת דעת.

דף לב.

פ' ו' : הקדמת ת"ח בהמתנה בתור לרופא.

נתבאר בגמ' לגבי שתי ספינות שחפצות לעבור במקום צר למי הזכות קדימה לעבור ראשון.

ה' :

בשו"ע (חו"מ טו) נתבאר דיני קדימה לדין ושם נתבאר שת"ח קודם לשאר האנשים משום ביטול תורה ויש לדון האם יש לוותר לו גם בהמתנה בתור לרופא אף שהוא אחרון ברשימה.

דף לג.

פ' ו' : הכרעת דין תורה עפ"י חוות דעת רפואית.

נתבאר בגמ' שר"ט פסל בהמה שניטל הרוחם שלה ואח"כ העידו שתודוס הרופא העיד שאינם טריפות ושילם ר"ט מכיסו עבור שטעה בדין.

ה' :

האם בדין תורה ניתן לחייב אדם עפ"י חוות דעת של הרופאים בזה"ז ואף שאינם שותו"מ ומקבלים שכר עבור עבודתם.

דף לד.

פ' ו' : שליח לבדיקת חמץ עבור סומא האם יברך.

נתבאר בגמ' לגבי סומא בעין אחת האם כשר לדיני ממונות ונ"מ לדון דיני ממונות בלילה.

ה' :

המשנה ברורה (או"ח תלב סק"י) הכריע ששליח הבדוק הוא המברך וכך הכרעת רוב הפוסקים האם דין זה שייך גם אם הוא שליח של סומא שאינו יכול לבדוק בעצמו.

דף לה.

פ' ו' : זרק מעטפות של בקשת צדקה לפח.

נתבאר בגמ' כל תענית שמלינין בו את הצדקה נמצאו עתה כאילו מרחצים ועיין מ"ב (או"ח סי' תקס"ו י"ב) בחיוב נתינת צדקה בזמן תענית.

ה' :

אדם שראה בתיבת דואר שלו מעטפות המצויות בזמנינו שמחלקים לבקשת צדקה, ואסף מכל התיבות את הבקשה וזרק לפח האם יש בזה משום עיכוב צדקה שעל זה נקראים כאילו מרחצים.

דף לו.

פ' ו' : לפתוח ארגון לקירוב רחוקים או ישיבה לבעלי תשובה.

הגמ' מספרת על ר' זירא שקירב פושעים ולאחר מותו אחר שטעמו טעם הקירוב חזרו בתשובה ורבנן הקפידו על זה שהיה מקרבם.

ה' :

אדם שחפץ לפתוח מסגרת האם עדיף שיקרב את אילו שלא טעמו טעם תורה או את אילו שטעמו ובעטו בדרך התורה.

דף לה.

פ' ו' : עצרו אדם על חשד פלילים והתברר שאינו חשוד.

שנינו בגמ' שאין פרצופין של אנשים דומים זה לזה בכדי שאדם לא יראה דירה נאה וכד' ויאמר שלי הוא ובג' דברים שונה אדם מחבירו קול מראה ודעת.

ה' :

מעשה באדם מכובד שעצרה אותו המשטרה משום שהתמונה של החשוד דמתה לו מאוד ולאחר זמן נעצר החשוד האמיתי, האם הנאשם צריך לפצות בממון את העצור הראשון על העוול שגרם לו.

דף לז.

פ' ו' : שמחה במפלגת שונאי ישראל.

נתבאר בגמ' שאין הקב"ה חפץ במיתת ברואיו ומשום כך כ' הגר"ח פ' הובא בכפ"ח (תרפ"ה סקכ"ט) שאין לברך שהחיינו על קריאת פרשת זכור והקב"ה לא הניח לישראל לומר שירה כשמעשי ידיו טבעו ביים.

ה' :

מצויים חדשים לבקרים שונאים לישראל וכל אחד משתבח יותר בשנאתו לעם ישראל האם מותר לשמוח במפלתם.

דף מ.

פ' ו' : הגדרת עדות דרך מצלמה לווינית.

נתבאר במשנה סדר בדיקת וחקירת העדים מפייהם מהכתוב ועמדו שני האנשים.

ה' :

עדים הגרים בחו"ל וחפצים להעיד בב"ד הנמצא בא"י דרך מצלמה לווינית האם עדותם תהא תקיפה ככל הגדרת עדות.

דף מא.

פ' ו' : מניעת התראה בזמן הזה.

נתבאר בגמ' מהפס' יומת המת שצריך שיתרה וע"י כן יתיר עצמו למיתה.

ה' :

אדם הרואה מחלל שבת להכעיס האם ימנע מלהתרות בו ולפרט שיהא חייב כזו מיתה על מעשה זה כיוון שאין דנים דיני נפשות.

דף מב.

פ' ו' : קידוש לבנה כשנמצא במטוס.

נתבאר בגמ' זמנה ומעלתה של ברכת הלבנה וסדר אמירתה.

ה' :

אדם שחפץ לברך על הלבנה בעודו במטוס האם מברך על ראייה זו שהרי נמצא מעל הלבנה ואין יכול לומר כשם שאני מרקד כנגדיך.

דף מו.

פ' ו' : הוצאת נפטר שנקבר בארון לקברו בקרקע.

נתבאר בגמ' רמז לקבורה מן התורה שכתוב "כי קבור תקברנו" הטור (יו"ד סי' שס"ב) כ' שצריך לקבור את המת בקרקע ולא יתנו בארון ויניחנו כך.

ה' :

מעשה במשפחה שקברו את אביהם בחו"ל תוך ארון וכשנודע להם שיש ענין בקבורת קרקע בדווקא רוצים לקבור מחדש האם רשאים לעשות כן או שיש בזה משום ניוול המת.

דף מה.

פ' ו' : הנחת סוכריות בתיק המיועד לטלית.

נתבאר בגמ' איסור הנחת כסף בסודר שהניח בו תפילין פעם אחת ואם התנה עליו מתחילה מותר.

ה' :

מצוי מאוד כאשר יש שמחת חתן וכדו' ומחלקים סוכריות לבאי ביה"כ ואנשים מכניסים את הסוכריות לנרתיק הטלית האם רשאים לעשות כן אף שלא התנו מתחילה.

דף מט.

פ' ו' : קניית ארבעת המינים לפי סדר כתיבתם בתורה.

נתבאר בגמ' לגבי הדברים ששנינו בסדר מסוים אם הסדר מעכב בו או שגם בסדר המשניות אין מוקדם ומאוחר.

ה' :

האם יש ענין לקנות את ארבעת המינים לפי סדר בו נזכרו בפסוק והאתרוג נזכר בפסוק ראשון וכפי שמצאנו לענין מרור כמבואר בשו"ע (או"ח סי' תע"ג ס"ה) שהחזרת קודמת לכל.

הערה אלה פתח המדרש (מחלק פניני הלכה 44)

מעשה בעיצומה של חתונה התעורר רעש, אבי החתן דרש מאבי הכלה לפרוע את אשר התחייב להביא עד החתונה, אך אבי הכלה התנצל שלא השיג סכום כה גדול, בא אדם טוב ואמר לאבי החתן בכמה מדובר? וענה לו עשרים אלף דולר, אמר אותו אדם אני מתחייב לשלם זאת! והחתונה נרגעה, משעברו הימים בא אבי החתן בדרישה למתחייב שיממש את התחייבותו, אותו אדם טען שאין תוקף להתחייבותו, האם חייב לשלם.

אלו היו תשובות הרבנים: הדין הוא: אין בזה חיוב ממוני אולם אם אב הכלה הוא עני יש לדון אם מתחייב מצד צדקה.

מקורות ונימוקים: השו"ע (חו"מ סי' קכט' ס"א) דן בענין החונק בשוק את חבירו ליתן לו ובא אדם ואמר לו הנח ואני ערב, אין הערב חייב כלום. ואין שייכות למה שמבואר לגבי ערב בכתובה כנזכר בשו"ע (אהע"ז סי' ק"ב ס"ו) כיוון שהתחייבותו כאן זה כלפי החתן ולא הכלה, וגם לאחר החופה ששייך ערבות כמבואר בט"ז (שם סק"ז) זהו רק אם עשה קנין על התחייבות משא"כ בנידון זה, ואף שבשו"ע (חו"מ סי' מ' ס"א) פסק כלשון הרמב"ם המחייב עצמו בממון לאחר בלא תנאי אע"פ שלא היה חייב לו כלום ה"ז חייב בסמ"ע (סק"א) מבואר שרובם חולקים על דין זה וכן העלה בקצוה"ח (שם סק"א) ומכל מקום אם אב הכלה עני והמתחייב התכוון ברצינות לשלם אלא שחזר בו יש לדון מצד גדרי צדקה שבה מתחייב בפה בלא קנין.

תשובה דווי: בדבר השאלה אדם שקנה מוצר עם אחריות ונאבדה אחריותו טרם שפג תוקף אחריותו וכשהתקלקל המכשיר קנה אותו מוצר חדש מאותה חנות ורוצה להשתמש עם האחריות של המוצר החדש לתיקון המוצר הישן האם רשאי לעשות כן? השיבנו הגה"ג הרב אשר חנניה שליט"א להתיר כיון שיש לו את הזכות רק חסרה לו חובת ההוכחה ולכך יכול להשתמש עם האחריות של המוצר השני.

פנינת המועדים: א. אדם שמכר את החמץ ול"ע נפטר בערב פסח האם בני ביתו צריכים לשוב ולמכור את החמץ? ב. אדם שיש לאשתו "קופת גמל" האם צריכה לומר גם היא את נוסח הביטול "כל חמירא" (ג. אדם שיש לו "פיליפיני" בביתו ומיחד לו חדר בפני עצמו האם צריך לבדוק שלא יכניס לתוכו חמץ כל ימות הפסח? ד. מי שעשה יין במשך השנה ולא הקפיד שהסוכר כשל"פ האם יכול לשתותו בפסח?

פניני דחי: א. האם ראוי להימנע מללבוש בגדי שבת לכבוד חתונה שבה כבר אינו מייחד את הבגד לשבת כמבואר בשו"ע עפ"י מס' שבת קי"ג, ב. האם יש להימנע מלהכניס נייר טואלט שרשום עליו "ללא חילול שבת" למקומות המטונפים עפ"י מה שמבואר (בבא"ח שא' ויצא ט"ז) לא להזכיר שבת במקום מטונף משום שזהו אחד משמותיו של הקב"ה?"

פניני דווי: א. נשאלנו באדם שנתקל בטלפון טלכרט שאינו מוריד שיחות האם מותר להשתמש בו, ב. אדם שקיבל מכתב שלא הוחתם בו הבול האם מותר לו להשתמש שוב עם בול זה. ג. אדם שרצח ל"ע בדירה שכורה ומשום כך נמנעים אחרים מלשוכרה מי ישא בנזק?

תורה מתשת כוחו של אדם:

המילה "בראשית" מתחלקת לשניים ברא, תש, הלומד שלא לשמה מתשת אותו אבל הלומד לשמה מבריא אותו בכח רוחני בבחי' "קווי ה' יחליפו כח" ולכך יש להמתיק המנהג שאומרים לעולה לתורה חזק וברוך או יישר כח כיון שהתורה התישה אותו.

אין היצה"ר שולט אלא במה שענינו רואות:

הכתוב אומר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם קודם לב ואחר כך עינים ומאידך שנינו עין רואה והלב חומד, ויש לפרש זאת שאם אדם ראה מראה אסור אינו נענש על זה אך אם חמד בלבו ושוב ראה נענש אף על הראיה הראשונה, (כתב סופר).

נשגר קמי מרון ורבין ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לפנה"ע הרב יצחק זילבערטיין. לפנה"ע הרב זלמן נחמיה זילבערע. לפנה"ע הרב מנחם פנחס. לפנה"ע הרב אפרים חנניה. לפנה"ע הרב דוד מנחם. לפנה"ע הרב אליעזר קונסל. לפנה"ע הרב יהודה איזנאוויטש. לפנה"ע הרב מנחם הכהן רבינוביץ. לפנה"ע הרב אברהם בן חיים. לפנה"ע הרב ארי' זילבער. לפנה"ע הרב מנחם ציון. לפנה"ע הרב מנחם זילבער. אפרכת צוד ינואון פסיפה להפדיל תורה ולהאדירה.

שאלות וחשובות לגיליון פניני חדר מס' 44:

המעלית שיש בה מעלמה האם יש בה משום איסור יחוד?

ת. בדין יחוד במעלית האריכו האחרונים מהו השיעור לאסור ומצוי בעיה זו בבנין שהוא רב קומות ומותקנת בו מעלית אשר ניתן לנטרל את עצירתה בכל קומה ועיין שו"ת מנ"י (ח"ד סי' צד) ובתורת היחוד (עמ' כ"ט) ושם נתבאר שיעור הזמן לאסור י"א 2 דקות וי"א 3 וי"א 5 וי"א שיעור זמן פיוס. ולענין המצלמה המותקנת במעלית יש לחלק אם הנמצא בתוכה מבחין בה או בחלקה או אפילו מסופק בהימצאותה יש בה משום פחד שמא יראהו ולכך השיבנו הרבנים שיש להתיר ועיין בספר "שושנת העמקים ח"א הל' קידושין מש"כ בזה.

האם יש עניין להקדים קצן שבת לדין מדין וקידשתו כמו שיש קדימה בת"ח?

ת. השיבנו הגה"ג זאב ארי' שטיגליץ שליט"א ששאל זאת קמי מרון הגר"ח קניבסקי שליט"א והשיב אולי וצריך עיון.

האם ניתן לתבוע גופים גדולים ישירות לערעאות?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מה שהאריך בספרו (שו"ת משפטי חיים ח"ב סי' י"ז) ושם העלה להתיר לתובעם ישירות לערכאות אולם כל מקרה לגופו צריך שאלת חכם, והגה"ג יצחק מידני שליט"א השיבנו כן בשם הגר"ד סילמן שליט"א והגה"ג אשר חנניה שליט"א השיבנו בשם הרב גרוסמן זצ"ל שיש פעמים שאדם חתם על מסמך של ביטוח וכד' שכלפיהם הבורר היחיד זה ערכאות ובאופן כזה לא ברור אם יוכל לתבוע אותם בדין תורה, מ"מ בכל מקרה יש לעשות שאלת חכם.

האם ישנה בעיה באדם המשאיר חלה במשך כל ליל שבת על השולחן?

ת. השיבנו הגה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א עפ"י מש"כ כה"ח (או"ח סי' ק"פ סק"ח) בשם האריז"ל שאין להניח פת שלימה אלא פרוסה וכך מנהגו של האדמו"ר מ"שומרי אמונים" (הובא בגיליון קול אמונים פ' כי תצא תשס"ט) ולדעת ה"ט"ז יש להקל אף בחלה שלימה בליל שבת ואין בזה משום העורכים לגד שולחן.

האם ניתן לתרום לעדות הצדקה דרך הטלפון אף שמהעבר השני יושב גובה יחיד?

ת. השיבנו הרבנים שליט"א שכיום ברוב ועדות הצדקה השיחות הם מוקלטות ועוברות בקרה של רבנים הממונים על הצדקה ולכך אין מניעה לתרום דרך הטלפון וכל הנותנים ישיב להם ה' כפל כפלים.

האם מותר להציב מכונה למכירת משקאות באוניברסיטה?

ת. בשו"ת תורת חסד סי' ה' כתב לדון שבאיסור דרבנן שאינו איסור בעצמותו אלא בין באדם שניצרך לברך וליטול ידיים אין איסור בזה אלא כשנותן בידו, ובכתב סופר (יו"ד סי' פ"ג) העלה שבמסיע שלא בשעת העבירה אין איסור מסייע ובשו"ת הרא"ם (סי' נ"ג) כ' שכל איסור מסייע זה בנותן ממונו דרך שאלה אבל במוכר שעל ידי כן החפץ יוצא מרשותו אין איסור ולכך יש להתיר אף באופן זה, (ועיין עוד בשו"ת צי"א ח"א סי' ל"ד) וכן העלה הגה"ר א"י קונשטט שליט"א.

האם שגפ"ל לו חרטים חופשי חודשי לביוב האם רשאי לעלות לאוטובוס ללא תשלום?

ת. כפי שהשיבו לנו מחברת "אגד" שהתנאי לנסיעה הוא רק הצגת הכרטיס ואם אבד אין מתירים לנסוע בלי לשלם מחשש שהמוצא ישתמש בכרטיס ואף בנתכבס אין מתירים וטעמם שהם מביאים בחשבון אבידות או כילוי עצמי של הכרטיס וכד' ומשום כך המחיר הוא זול יחסית. האם מותר לקנות ולשוב לקנות מוצר שנמכר בהגבלה ליחידה אחת?

ת. השיבונו הרבנים שמותר לעשות כן כיוון שלא הגבילו את האדם כמה פעמים לקנות בשבוע או בחודש וברגע שאדם מסיים את תשלום החשבון רשאי להיכנס שוב ולקנות את המוצר שחפץ בו.

האם מותר להחליף מוצר סוגר בחנות שלא קנה בה את אותו מוצר?

ת. בבפ"ש (חו"מ שנ"ט סק"ג) כ' להתיר השבת חפץ דומה שהופקד אצל אדם אף שהפקיד את העצים וכעת נצרך להם יכול להחליף ולהשיב עצים אחרים מטעם זה נהנה וזה לא חסר והוא הדין כאן אם רק מחליף את גודל המוצר.

האם אדם שפטר מעבודתו ימנע מלנחם את מעסיקו בהגבלה?

ת. הרמ"א (ביו"ד סי' של"ה ס"ב) כ' לעניין ביקור חולים וניחום אבלים לשונא, לדעת מהרי"ל מותר והרמ"א חלק ואסר כיון שהאבל יחשוב שהמבקר שמח לאידו וא"כ ה"ה במקרה דידן יש להימנע.

כל שאלה הלכה למעשה יש לשאול מורה הוראה לגופו של עניין

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בברכת יישר כח להגדיל תורה ולהאדירה:

הרב חיים שירי. הרב מאיר סנדר. הרב ירון אשכנזי. הרב אביעזר שיפמן. הרב אוריאל גדסי. הרב יצחק מידני.

הרב יהודה הירשמן. הרב יוסף מזרחי. הרב אברהם ממן. הרב פנחס חיים. הרב יצחק צבי מאיר אולבסקי.

הרב יוסף אופנהיים. הרב משה פריד. הרב יוסף שלמה עבאדי. הרב יוסף חיים בירנבוים.

הרב אהרן גרנזש. הרב יהודה אוחנה. הרב זאב פוזנר. הרב שלמה לוי. הרב יחזקאל גוטליב

בהגבלה ע"ס 100 נח זכה הרב החפץ בעילום שם שליט"א (י-ם)

תשובות ניתו לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ובאחוזה ברכפלד ברח' ר' עקיבא 9/8 משפ' הרב לוי ובקרית ספר רח' שדי חמד 4 משפ' הרב בן אדיבה.

ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות. (ניתן לציין שלא לפרסם את השם)

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם.

מערכת "פניני הדף" מאחלת למרבן ורבנן ולכל קוראיה ולכל בית ישראל

"חג פסח כשר ושמח"

מעשה בשר גדול וחשוב שהיה לו ארמון גדול מוקף גנים ובו אגם גדול מלא דגים, קרא השר למשרתו בעיצומה של ארוחת הצהריים וביקשו לקחת כיכר לחם ולפרו לזגים שבאגם, המשרת הלך לכוון האגם ובדיו כיכר לחם, ולא ידע שהשר משקיף דרך חלון גדול לעבר האגם, המשרת עמד ליד האגם לקח את הכיכר ואכלו, כשסיים החל לחזור לעבר השר שאלו השר: האם עשית מה שאמרתי לך לעשות? המשרת ענה לו בפה מלא והודה לא האכלתי אלא אכלתי, מדוע עשית זאת? ענה לו המשרת אדוני בכריכה יש אלפי דגים, ועשיתי חשבון שמחתיכה אחת של לחם לאלפי דגים לא יצא שום דבר, אבל למשרת אחד שיאכל תצא ארוחה שלימה אמר לו השר: טעית בחושבך שדג אוכל כיכר כי דג מסתפק בפרור לחם, ועוד טעית, אם חשבת שרק אותך שלחתי לשליחות הזו, אולי שלחתי עוד עשרה כמון עם כיכר בידם. זה הזמן להודות לכל אלו ששלחו פרוזים. (כמובן לא פירוזי חמץ) בתקווה שיצטרף לכיכר גדול.

להנחת נאמנות יקירי ז"ל ולפרסומים תורניים בלשון קרוב לאדני התורה

ובלשון צנייני הגליון והפסח, א"צ"נ, חסות וכד'

ניתן לפנות לפקס 02-5829850 או פקס 02-5817174

גליון זה נודב להצלחת ולרפואה שלימה ושיתגשמו משאלות ליבם לטובה של,

(הגדיב החפץ בעילום שם) וכן אשר ואיתן כהן וב"ב, איתן ורינה לוי וב"ב, דוד בן מלכה, מאיר ושמחה כהן וב"ב

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל

נבל"ע י"ד ניסן תשס"ג